



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 5. Quandonam Dispensatio invalida est ex parte petitionis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

non servat legem jejunii ex dispensatione sine justa causa obtenta. Alii tamen censent talem tantum obligari ex justitia legali, aut distributiva, & legem naturalem tunc non tam severe obligare.

Not. Quamvis inferior dubitet, utrum ratio petendi dispensationem sit sufficiens, non tamen peccat illam sincere proponendo Superiori, aut utendo dispensatione, si detur; modò dubium deponat conformando judicium suum judicio Superioris, qui prudenter judicasse, causam dispensandi sufficientem fuisse, præsumendus est, nisi oppositum constet, aut sit multò probabilius.

Q. 5. Quando nam Dispensatio invalida est ex parte petitionis?

Resp. Nulla est dispensatio, si sit subreptitia, vel obreptitia. Quia tum Superior non intendit dispensare; nec dispensat nisi sub hac tacita conditione: *si res ita sit, & nihil occultetur*, propter quod dispensaturus non esset, aut saltem nisi cum certò onere, vel limitatione, ex cap. 7. *de fide instrum.* nec voluntarium est, si ignoretur, quod agitur.

Dispensatio autem subreptitia est ea, quæ obtinetur per reticentiam veritatis exprimendæ, seu eorum, quæ exponi debent in petitione, juxta jus, & stylum. Obreptitia est,

est, quæ obtinetur per expressionem falsitatis, qua cognita non fuisset data dispensatio. Hæc vocatur etiam aliquando subreptitia, & utraque sæpè in jure confunditur, eò quòd utraque nullas vires habeat.

Itaque invalida est dispensatio 1. Si reciteatur, licèt inculpatè, aliquid ad rem petitam spectans, vel aliquid eorum, quæ secundùm jura. & stylum exprimi debent, ex cap. 2. *de filiis Presbyt. in 6.* quia Superior non intendit dare dispensationem, nisi adsint conditiones, quæ ad ipsam intrinsecè spectant, & quæ jus, stylus, consuetudo, & leges, seu Regulæ Cancellariæ exigunt, ut cognoscatur, qualis sit gratia, quæ postulatur, & sine horum omnium cognitione Superior non vult dare gratiam, qualis petitur, cum eam ut talem ignoret. 2. Nulla est, si obtineatur ex causa finali falsa, cap. 20. *de rescript.* quia Superior non vult dispensare sine justa, & vera causa, nec potest censeri velle peccare. Idem dic, si duæ causæ allatæ sint, una vera, & altera falsa, & vera per se non sufficiat ad dispensationem æquam, & rationabilem: sicut si sola causa impulsiva sit falsa, *ex eod. Cap.* Causa autem finalis est ea, quæ immediatè pertinet ad rem petitam, & ob quam conceditur gratia, ita ut ea non existente, aut nullo modo, aut non nisi cum quibusdam conditionibus, & limitationibus concessa

fuiſſet. Cauſa verò impulſiva dicitur ea, propter quam diſpensans facilius diſpensat, ira tamen, ut ſine illa ſecundùm rectam rationem, & cauſæ meritum diſpensaturus eſſet eodem modo.

Q. 6. *An valet Diſpensatio, ſi poſt petitionem cauſa ceſſet?*

Reſp. I. Nulla eſt diſpensatio, ſi ejus cauſa finalis non ſubſiſtat tempore, quo conceditur à Papa, vel Pœnitentiaro, cap. 9. *de reſcript. in 6.* quia non volunt concedere diſpensationem, niſi ob cauſam, quæ tunc ſubſiſtat; alioqui eſſent iniqui diſſipatores, & ſine cauſa diſpensarent. Idem eſt, ſi cauſa non perſtet eo tempore, quo Commiſſarius, nempe Epicoſopus, vel Confeſſarius diſpensat: quia ceſſante cauſa finali mandati ceſſat mandatum, ſi res integra ſit, ex cap. 30 *de prebend. in 6.* At hîc antequam Commiſſarius diſpenset, res eſt adhuc integra. Præterea Commiſſarius non poteſt diſpensare, niſi ſub hac conditione apponi ſolita, aut ſaltem ſubintellecta, *ſi preces veritate nitantur*, quæ exigit, ut cauſa finalis verè perſtet tempore, quo datur diſpensatio, & quo examinata precum veritate executioni mandatur à Commiſſario: alioquin delegaretur poteſtas diſpensandi ſine cauſa exiſtente, quod illicitum eſt. Hinc ſi, ob cauſam legitimandæ pro-